

Nabavna politika **Surovine**

Lidl Slovenija • 26.11.2024

USTVARIMO
BOLJŠI SVET

Vsebina

<u>Odgovornost za ključne surovine v naših izdelkih</u>	4
<u>Ozadje</u>	6
<u>Zaveza k bolj trajnostni oskrbi s surovinami</u>	8
<u>Zaveza k bolj trajnostni oskrbi s surovinami</u>	9
<u>Z analizo tveganja do boljšega razumevanja našega vpliva</u>	11
<u>Uporaba certifikatov za družbeno in okoljsko odgovornejšo nabavo surovin</u>	12
<u>Uvajamo alternativne, bolj trajnostne surovine</u>	14
<u>Skupaj spodbujamo spremembe</u>	15
<u>Kakav</u>	16
<u>Kava</u>	18
<u>Čaj</u>	20
<u>Les in celuloza</u>	21
<u>Palmovo olje</u>	23
<u>Soja</u>	25
<u>Riž</u>	27
<u>Oreški</u>	28
<u>Bombaž</u>	29
<u>Naši mednarodni cilji glede surovin</u>	30
<u>Naši cilji za surovine</u>	31
<u>Glosar</u>	37
<u>Viri</u>	43

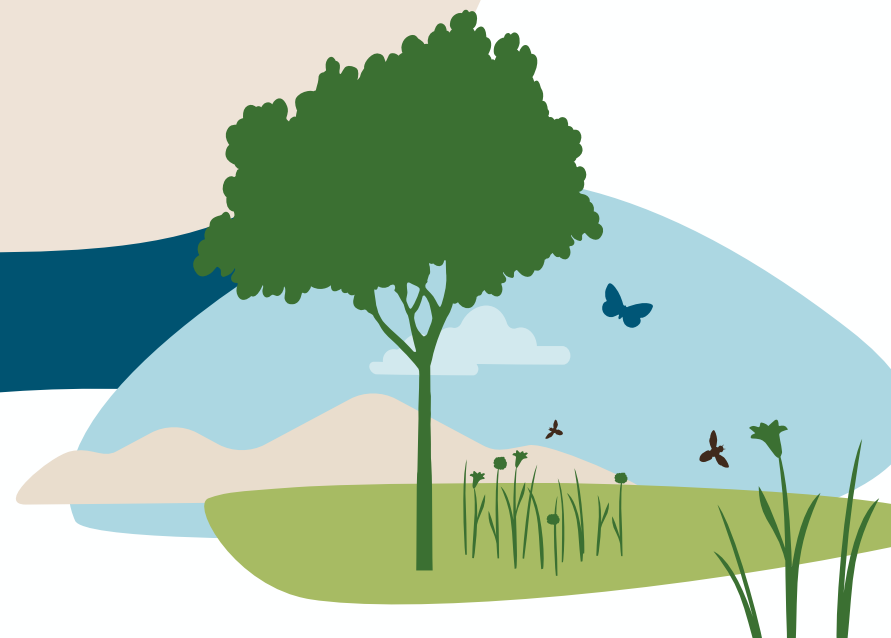

”

Osnova naših izdelkov so surovine, kot so palmovo olje (jedrca), soja, kakav ali kava. Naša odgovornost kot trgovca z žvili je uporabiti naš vpliv, da postanejo pridelava, predelava in nabava teh surovin okoljsko in družbeno odgovorne.

Peter Kebrič,

Direktor nabave v Lidlu Slovenija

Odgovornost za surovine v naših izdelkih

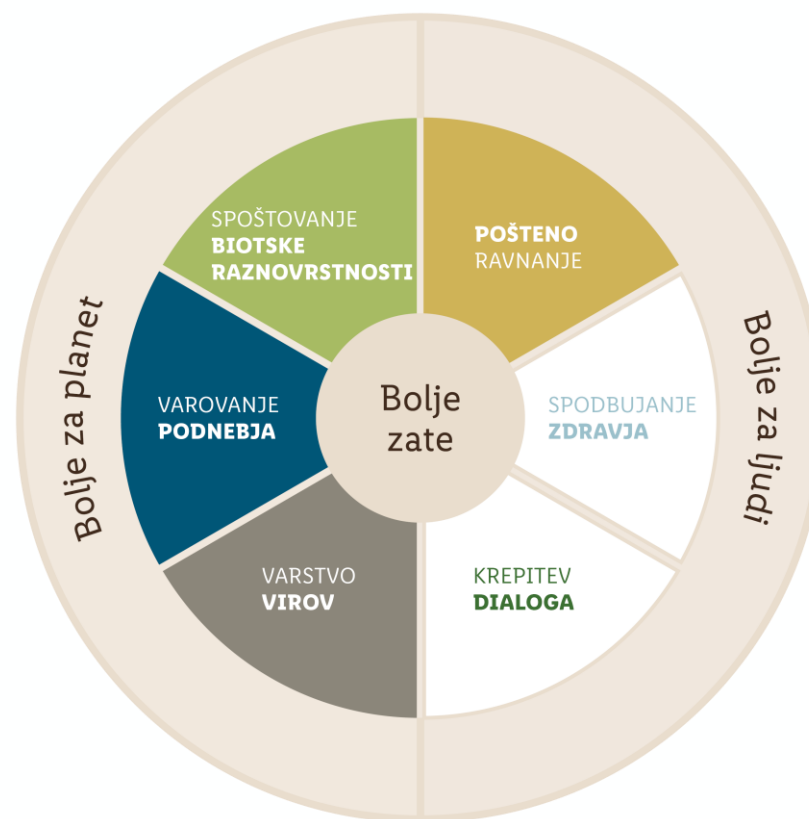
Odgovornost za ključne surovine v naših izdelkih

Trajnost je eden glavnih strateških ciljev Skupine Lidl za uspeh v prihodnosti. Kadar s svojim delovanjem vplivamo na ljudi in okolje, za svoja dejanja prevzemamo tudi odgovornost. S skrbnim ravnanjem vsak dan znova izpolnjujemo zavezo kakovosti, s čimer podjetje varno in zanesljivo vodimo v prihodnost. Na teh temeljih smo razvili trajnostno strategijo, ki opisuje pot do uresničitve zaveze o skrbnem ravnanju, hkrati pa Lidlovo razumevanje odgovornosti do okolja, družbe in kupcev. Strategijo v praksi uresničujemo prek šestih področij delovanja in sprejemamo ukrepe, s katerimi »varujemo podnebje«, »varujemo vire«, »spoštujemo biotsko raznovrstnost«, »ravnamo pošteno«, »promoviramo zdravje« in »krepimo dialog«.

Odgovornost za surovine

Surovine so temelj naše ponudbe, zato moramo z njimi ravnati družbeno sprejemljivo in okolju prijazno, kar je tudi temeljni pogoj za odgovorno proizvodnjo izdelkov. S strukturnimi ukrepi na področju surovin Skupina Lidl prispeva k reševanju osrednjih strateških izzivov oziroma tem: varovanje podnebja, varovanje virov, spoštovanje biotske raznovrstnosti in pošteno ravnanje.

Naš model trajnostnega razvoja

Ozadje

Ozadje

Surovine so naravni zemeljski viri, ki jih lahko uporabljamo v izvorni obliki ali jih predelamo. Kot osnova skoraj vsem izdelkom so v gospodarstvu ključni pogoj za ustvarjanje vrednosti. Pridobivanje oziroma gojenje surovin, ki potekata v državah z nahajališči surovin ali ugodnimi pogoji za njihovo gojenje, pomenita začetno točko mednarodnih dobavnih verig.

Odkvisno od njihovega izvora, načina pridobivanja ali predelave pa imajo lahko surovine tudi negativne posledice za ljudi in okolje. To se še zlasti dotika več kot 400 milijonov ljudi, ki se preživljajo s pridelavo različnih kmetijskih surovin.¹ Skrajna revščina prizadene več kot 10 % ljudi na svetu, od teh jih kar dve tretjini delata v kmetijstvu.²

Samo pridelava kakava pomeni glavni vir prihodkov za prek 5,5 milijona ljudi in zagotavlja preživetje več kot 14 milijonom.³ Ker so dobavne verige mednarodne trgovine močno razčlenjene, je sledljivost izvora surovin otežena, njihovo pridobivanje pa pogosto povezujemo z nečloveškimi delovnimi razmerami in drugimi kršitvami človekovih pravic, ki jih je velikokrat težko ustrezno preiskati. Pridobivanje surovin lahko vpliva tudi na okolje, še posebej, kadar je povezano s prekomerno uporabo pesticidov in gnojil ali krčenjem gozdov za pridobivanje zemlje za kmetijstvo. Samo v Braziliji so leta 2018 za pridelavo soje posekali del tropskega deževnega gozda v velikosti Nemčije⁴ ter s tem ogrozili raznolike živalske in rastlinske vrste, kar prav tako pospešuje podnebne spremembe.

Približno 30 % Zemljine kopne površine je poraščene z gozdom.⁵ Kmetijstvo povzroča 70 % porabe vode⁶ in do 30 % izpustov toplogrednih plinov⁷ – večina tega izhaja iz proizvodnje surovin.

Zaradi številnih izzivov za človeštvo in okolje, ki jih prinašata gojenje in pridobivanje surovin, morajo podjetja dobro poznati izvor svojih surovin in kakšna tveganja povzročajo. V dobavnih verigah s surovinami zato vse večji pomen dobivata transparentnost in ciljno načrtovanje izboljšav.

¹ Initiative for Sustainable Agricultural Supply Chains: Factsheet, 2019 (Iniciativa za trajnostno kmetijsko dobavno verigo: podatkovni list, 2019).

² FAO: Ending Extreme Poverty in Rural Areas, 2018 (Organizacija za hrano in kmetijstvo: končanje ekstremne revščine v podeželskih okoljih, 2018).

³ Fairtrade: Fairtrade Kakao, 2021 (Fairtrade: Fairtrade za kakav, 2021).

⁴ Our World in Data: Forests and Deforestation, 2021 (Naš svet v podatkih: gozdovi in izsekavanje gozdov, 2021).

⁵ Umwelt Bundes Amt: Globale Landflächen und Biomasse, 2013.

⁶ WWF: Wasserverbrauch und Wasserknappheit, 2021.

⁷ Greenpeace: Landwirtschaft und Klima, 2008.

Zaveza k bolj trajnostni oskrbi s surovinami

Zaveza k bolj trajnostni oskrbi s surovinami

Korporativna dolžnost skrbnega ravnanja v praksi

Prepričani smo, da je trajnostni razvoj bistvenega pomena za uspeh na dolgi rok. Trajnostna pobuda »Ustvarimo boljši svet« uresničuje to filozofijo in kaže odnos Skupine Lidl do vseh področij družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja. S krepitvijo okolju prijaznega in družbeno odgovornega upravljanja raste tudi ozaveščenost o pomenu skrbnega ravnanja podjetij pri nabavi izdelkov.

Celosten pristop Skupini Lidl zagotavlja skladnost tako z lastnimi trajnostnimi smernicami kot tudi z veljavnimi predpisi in standardi. Zato smo za področje nabave ključnih surovin, pa tudi za vsa ostala področja delovanja, ki so predstavljena v trajnostni strategiji, oblikovali [> celovit upravljavski pristop k uresničevanju zavez korporativne dolžnosti skrbnega ravnanja pri nabavi izdelkov.](#)

Strategija Skupine Lidl za surovine

Zagotavljanje družbene in okoljske ozaveščenosti v dobavnih verigah surovin je ključni del trajnostne strategije v oddelku nabave Skupine Lidl. Zato smo zavezani v čim večji možni meri zmanjševati negativne učinke, ki jih imajo naši izdelki na okolje in družbo v celotni verigi – od gojenja, pobiranja pridelkov in nadaljnje predelave ter vse do distribucije v naših trgovinah.

Za zagotavljanje ciljno usmerjenega delovanja je Skupina Lidl razvila celostno strategijo upravljanja surovin, ki temelji na štirih spodaj opisanih stebrih. Udejanjanje strategije nam bo omogočilo sistematičen pristop k uresničevanju ciljev na področju upravljanja surovin. Hkrati pa smo določili trajnostne cilje za posamezne surovine, ki se uporabljajo v izdelkih naših lastnih blagovnih znamk. Zavezujemo se, da bomo od konca leta 2025 ključne surovine pridobivali bolj trajnostno.

Do konca leta 2025 bomo zagotovili, da bo naša nabava ključnih surovin postala bolj trajnostna

1 Razumevanje vplivov

Prepoznavamo tveganja v naših dobavnih verigah in ustvarjamo transparentnost.

2 Vzpostavitev standardov

Naše ključne surovine so certificirane v skladu s priznanimi okoljsko in družbeno sprejemljivimi standardi.

3 Spodbujanje alternativ

Spodbujamo uporabo bolj trajnostnih alternativ v našem naboru izdelkov in zmanjšujemo nabavo ključnih surovin.

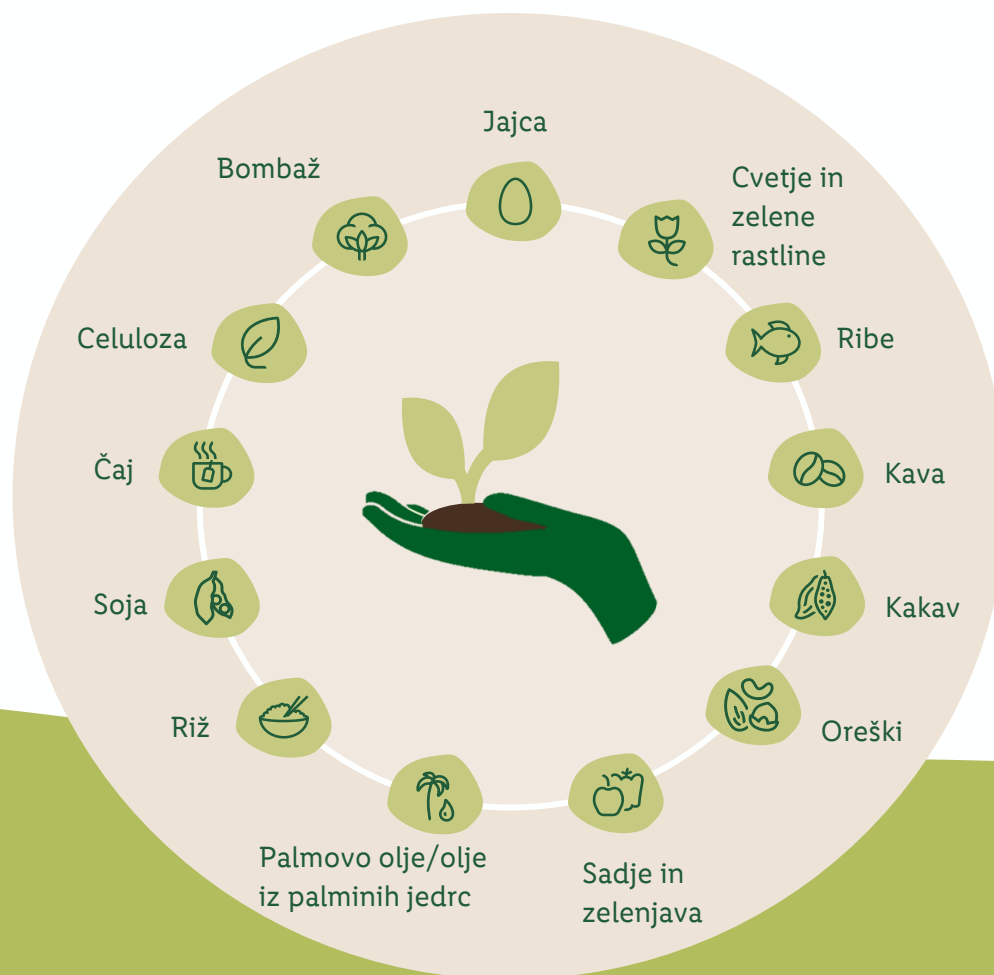
4 Spodbujamo spremembe

Sodelujemo v različnih večdeležniških pobudah in projektih.

Naše ravnanje s ključnimi surovinami

Osredotočeni smo na tako imenovane ključne surovine. Nabor ključnih surovin je rezultat sistematične analize tveganja, ki smo jo izvedli skupaj s strokovnjaki. Iz nje je razvidno, da surovine nimajo velikega vpliva zgolj na družbo in okolje, temveč so izjemnega pomena tudi za našo ponudbo izdelkov.

Hkrati pa smo določili [> trajnostne cilje za posamezne ključne surovine](#) v naših lastnih izdelkih. Podrobne informacije o našem ravnanju s tveganimi surovinami najdete v naslednjih podpoglavjih in v naših nabavnih politikah.

Z analizo tveganja do boljšega razumevanja našega vpliva

Prvi korak na poti do trajnostne strategije upravljanja surovin je razumevanje lastnega vpliva na družbo in okolje. Na podlagi obsežnih in rednih analiz proučujemo priložnosti in tveganja v našem poslovanju na vseh področjih, tudi pri nabavi surovin. Analize so temelj za skrbno delovanje pri učinkovitem zmanjšanju tveganj pri dobavi surovin.

V naših dobavnih verigah sistematično izvajamo letno celovito analizo tveganj ter analize tveganj, povezanih s posamičnimi dogodki. V središču letne analize tveganja so med drugim naslednja pomembna tveganja v skladu z nemškim [Zakonom o dolžnosti skrbnega ravnanja v dobavnih verigah](#): otroško delo, prisilno delo, varnost pri delu, pošteno plačilo, diskriminacija, svoboda združevanja, zemljiške pravice, degradacija okolja, okoljski sporazumi, varnostne sile.

Na ravni surovin ugotavljamo okoljska tveganja, kot so izgube biotske raznovrstnosti ali tveganja za sladko vodo, ki so lahko posledica gojenja ali pridobivanja surovin v državah izvora. Pri tem se opiramo predvsem na zunanje vire podatkov, kot so [> WWF filter tveganja za vodo in biotsko raznovrstnost](#). Prav tako smo v stalni komunikaciji z dobavitelji in drugimi deležniki, da bi prepoznali ter bolje razumeli okoljska tveganja v naših dobavnih verigah.

To nam pomaga pri trajnejši nabavi surovin, določanju prioritet, odgovornosti, ciljev in sprejemanju ukrepov ter nas vodi k sistematičnemu zmanjšanju tveganj, na dolgi rok pa k njihovi odpravi.

V dobavnih verigah z velikim tveganjem med drugim izvajamo ocene učinka na človekove pravice, tako imenovane Human Rights Impact Assessments (HRIA), in sicer skupaj z nosilci pravic. Tako pridobimo informacije o pravih učinkih našega poslovanja in lahko prepoznamo možne preventivne ukrepe.

Vse to nam poleg identificiranja tveganj omogoča tudi doseganje preglednosti glede porekla, tonaže, pridobljenih certifikatov, postopkih predelave in pakiranja ključnih surovin.

V skladu s **prvim stebrom** strategije upravljanja surovin v naših dobavnih verigah ugotavljamo, kakšna so ekološka in družbena tveganja.

Uporaba certifikatov za družbeno in okoljsko odgovornejšo nabavo surovin

Pri nabavi surovin upoštevamo mednarodno priznane certifikate. Sodelovanje s certificiranimi dobavitelji in certifikacijskimi organizacijami ter vključevanje certificiranih izdelkov na naše prodajne police imata pomembno vlogo pri zmanjševanju družbenih in okoljskih tveganj v dobavni verigi, saj pridobljeni certifikati zagotavljajo, da so kupljene surovine pridelane skladno z določenimi družbenimi in okoljskimi praksami ali da so delavcem na voljo ustrezni pritožbeni mehanizmi. Prav tako z umestitvijo certifikatov in oznak na embalažo izdelkov svojim kupcem pomagamo pri sprejemanju trajnostnih nakupnih odločitev.

Z > [upravljaljskim pristopom do korporativne dolžnosti skrbnega ravnanja](#) smo za oddelek nabave in naše poslovne partnerje razvili trajnostne smernice, ki vsebujejo tudi mednarodne cilje na področju surovin. Te smernice opredeljujejo jasne trajnostne zahteve v zvezi z nabavo ključnih surovin in določajo konkretno obdobje, v katerem morajo biti uveljavljene v praksi. Predvidevajo tudi pridobitev certifikatov in/ali zmanjševanje vsebnosti ključnih surovin v izdelkih lastnih blagovnih znamk.

Pri izbiri ustreznih oznak na embalaži izdelkov se osredotočamo na najbolj razširjene in učinkovite standarde in certifikate. Da bi ugotovili prednosti in slabosti posameznih oznak, samo izvedli podrobno analizo, ki nam je služila kot podlaga za nadaljnje prepoznavanje tistih oznak, ki jih želimo uporabljati tudi v prihodnje.

S certifikati denimo lahko zagotovimo, da so kupljene surovine pridelane po družbeno in okoljsko sprejemljivih praksah pridelave ali da so

delavcem na voljo ustrezni mehanizmi za oddajo pritožb. V okviru certificiranja imajo pridelovalci na primer možnost dostopa do izobraževanj in usposabljanj, kjer se učijo, kako zmanjšati posege v okolje, kako pravilno uporabljati fitofarmacevtska sredstva ali kako ohraniti dragocene naravne habitate.

Ključne surovine
certificiramo v skladu z
drugim stebrom
strategije upravljanja
surovin.

Certifikati, mehanizmi, na katerih ti temeljijo, in sistemi sledljivosti nam pomagajo zagotavljati preglednost v dobavnih verigah. Našim kupcem želimo zagotoviti še večjo sledljivost glede izvora surovin in jim ponuditi priložnost, da izvedo več o pridelavi certificiranih surovin.

Pri Lidlu Slovenija je na primer na embalaži nekaterih izdelkov »Fairglobe« številčna koda, tako imenovana koda Fairtrade Code. Z vnosom kode Fairtrade se lahko potrošniki podajo na virtualno potovanje na > www.fairtrade-code.de ter preverijo, kje in kdo je surovino pridelal. Naši kupci lahko tudi izvedo, kakšen je vpliv pravične trgovine v državah pridelovalkah surovin. Spletna stran prikazuje, kateri projekti so bili financirani z vzpostavljenimi premijami Fairtrade.

Modeli sledljivosti⁸

Pri nabavi certificiranih surovin, kot sta soja ali palmovo olje, izbiramo med modeli, za katere so značilne različne zahteve glede sledljivosti surovin in njihove uporabe v končnem izdelku.

Končni izdelek ne vsebuje certificirane surovine ali le deloma:

- **»Book & Claim«: brez sledljivosti;**
- **»Mass Balance«: brez sledljivosti, a z vsebnostjo v končnem izdelku.**

Končni izdelek vsebuje certificirano surovino:

- **»Segregated«: sledljivost vse do certificiranih pridelovalcev;**
- **»Identity Preserved«: sledljivost vse do posameznih certificiranih pridelovalcev.**

⁸ Forum Nachhaltiges Palmöl: Zertifizierung von Palmöl, 2024.

Uvajamo alternativne, bolj trajnostne surovine

Če ključnih surovin ni mogoče pridelovati na bolj trajnosten način, v naši ponudbi spodbujamo bolj trajnostne alternative. Na primer palmovo olje (ali olje iz palminih jedrc) lahko nadomestimo z repičnim oljem, bombaž s poliestrom ali meso z rastlinskimi beljakovinami, kot je grah.

Kadar trajnostne alternative niso na voljo, lahko opravimo pregled po vseh izdelkih, ali je mogoče te trajnostno vprašljive surovine v prihodnje izključiti iz naše ponudbe ali ne. To smo storili v primeru angora volne, ki je ne uporabljamo več. V ta namen smo opredelili smernice, ki veljajo za vse Lidlove države.

Hkrati želimo naše kupce ozaveščati, da lahko s svojimi nakupnimi odločitvami varujejo okolje v državah pridelovalkah in pomagajo zagotavljati preživetje tamkajšnjim kmetom. O ustreznih alternativah v naši ponudbi izdelkov jih obveščamo tako, da na embalažo lastnih blagovnih znamk dodajamo pregledno predstavljene informacije. Poleg tega Lidl Slovenija v tedenskih tiskanih letakih, na spletni strani > <https://www.lidl.si/> in prek drugih aktivnosti kupcem redno zagotavlja informacije o trajnostnem pridobivanju surovin.

V skladu s **tretjim stebrom** strategije upravljanja surovin v našo ponudbo izdelkov uvajamo trajnostne alternative in zmanjšujemo nabavo surovin, ki niso pridobljene trajnostno.

Skupaj spodbujamo spremembe

Trajnostna proizvodnja surovin zahteva soudeležbo in podporo številnih deležnikov v mednarodni vrednostni verigi, zato pri spodbujanju sprememb v panogi, razvijanju standardov in vključevanju v iniciative sodelujemo z različnimi deležniki, kot so panožne delovne skupine, vlade, neprofitne organizacije, organizacije za določanje standardov, znanstveniki, raziskovalci in lokalne skupnosti. Poseben poudarek dajemo skupinam, ki so najbolj podvržene negativnim družbenim in okoljskim vplivom, kot so tiste v državah proizvajalkah.

Strateške cilje upravljanja surovin smo določili na podlagi tvornega sodelovanja z deležniki, in sicer z intenzivnimi posvetovanji in razpravami s trgovinskimi organizacijami v državah Skupine Lidl, strateškimi dobavitelji ter pomembnimi nevladnimi organizacijami.

V skladu s **četrtem stebrom** strategije upravljanja surovin spodbujamo spremembe ter sodelujemo pri različnih pobudah in projektih.

Strategija za kakav

Gojenje kakavovca je eden največjih dejavnikov krčenja deževnega gozda, ki ogroža lokalne ekosisteme in poganja podnebne spremembe na svetovni ravni. Med letoma 1990 in 2015 je na primer Slonokoščena obala izgubila 90 % svojih gozdov, tretjino od tega za širjenje površin v sektorju kakava.⁹ Več informacij o tem je [v > nabavni politiki za dobavne verige brez krčenja gozdov](#). Poleg tega je večina pridelave kakava monokulturna. Takšne prakse pridelave ter vse večja uporaba gnojil in pesticidov ogrožajo biotsko raznovrstnost.¹⁰ Kakavovec se pogosto goji v malih kmetijskih obratih. Ker so kakavova zrna predvsem izvozno blago, so pridelovalci kakava izpostavljeni zelo nihajočim cenam na svetovnem trgu, njihov dohodek pa je običajno pod mednarodno določenim pragom revščine.¹⁰ Delavci med obiranjem in predelavo pogosto nimajo na voljo opreme za varstvo pri delu, na primer za zaščito pred pesticidi. Zaradi strukturnih vzrokov je zelo razširjeno tudi otroško delo, ženske, ki delajo v pridelavi kakava, pa so v primerjavi z moškimi ekonomsko prikrajšane.¹¹ Poročajo o prisilnem delu in kršitvah delovnih pravic malih kmetov tako pri gojenju kot obiranju.¹²

Da bi se lahko učinkovito soočili s temi izzivi, so vsi izdelki, ki vsebujejo kakavove sestavine,** od konca poslovnega leta (PL*) 2020 certificirani v skladu s standardi Fairtrade, Rainforest Alliance ali ekološkimi standardi. Od leta 2023 tudi pri nas prodajamo samo čokolado v tablicah z vsaj enim od teh certifikatov.

*Poslovno leto 1. 3.–28./29. 2. **Razen ZDA.

S povečevanjem ponudbe čokolade s certifikatom Fairtrade in povezanimi dolgoročnimi nabavnimi pogodbami Lidl pridelovalcem daje možnost stabilnega načrtovanja. Sodelujočim pridelovalcem kakava tako zagotavljamo zanesljiv dohodek in socialne standarde, neodvisne od nihanja cen na svetovnem trgu. Poleg tega vzpostavljamo spodbude za ekološko pridelavo ter s tem prispevamo k manjši uporabi sintetičnih gnojil in pesticidov.

⁹ WWF: Cocoa, 2024.

¹⁰ Voice Network: Cocoa Barometer, 2020.

¹¹ Fairtrade Deutschland: Geschlechtergerechtigkeit im Fokus, 2024.

¹² US Department of State: 2020 Trafficking in Persons Report, 2020.

i Z Way To Go na poti do prihodka, ki omogoča dostojno življenje

S projektom Way To Go je Lidl leta 2019 v sodelovanju s [> Fairtradom](#) predstavil še pravičnejšo čokolado kot izdelek lastne blagovne znamke. Poslanstvo projekta Way To Go je opolnomočiti male kmetijske pridelovalce oziroma družine, da s trajnostnim pristopom izboljšajo svoj dohodek. V ta namen Lidl poleg minimalne cene in pravične premije plača dodatno premijo za povečanje dohodka. Del tega denarja gre za neposredno plačilo malim kmetom, del pa za financiranje projektov in drugih dejavnosti. Izbor dejavnosti temelji na tveganjih in potrebah posamezne zadruga. V okviru prizadevanj za prihodke, ki omogočajo preživetje, Way To Go prinaša dodatno ekonomsko varnost, saj spodbuja vzpostavitev pravičnih socialnih razmer in ukrepe nadaljnjega usposabljanja za prihodke v prihodnosti. Na primer usposabljanje o bolj trajnostnih kmetijskih praksah ali za diverzifikacijo dohodka z gojenjem alternativnih surovin, kot sta jam ali riž. Poleg tega Skupina Lidl s projektom Way To Go zagotavlja večjo preglednost; kakav je sledljiv od čokoladne tablice do zadruga pridelovalca.

Od začetka projekta Way To Go je bilo njegovih korist deležnih več kot 2200 pridelovalcev kakava.

i Profesionaliziranje družinskih podjetij s PRO-PLANTEURS

Od leta 2015 podpiramo [> sodelovalni projekt PRO-PLANTEURS](#) organizacije Forum Nachhaltiger Kakao e. V., zveznega ministrstva za prehrano in kmetijstvo (BMEL) in zveznega ministrstva za gospodarsko

sodelovanje in razvoj (BMZ) v Nemčiji ter Sveta za kavo in kakav Slonokoščene obale (Conseil du Café-Cacao). V projektnem obdobju od 2015 do 2025 želijo profesionalizirati 30.000 družinskih kmetij in njihovih organizacij. Pri tem želijo predvsem ženskam ponuditi možnosti za večji dohodek in boljšo prehrano za njihove družine ter tako pozitivno vplivati na življenjske razmere. Projekt temelji na štirih stebrih: krepitev organizacij kmetov, izboljšanje upravljanja kmetij, spodbujanje sodelovanja v dobavni verigi ter skupno učenje in inovacije.

i Naše članstvo v Forumu Nachhaltiger Kakao

Naše članstvo v večdeležniški pobudi [> Forum Nachhaltiger Kakao](#) (nemška pobuda za trajnostno pridelavo kakava – GISCO) nam omogoča vpogled v trg in sodelovanje z drugimi deležniki v dobavni verigi. Skupaj želimo izboljšati življenjske razmere pridelovalcev kakava in njihovih družin, ohraniti naravne vire ter povečati pridelavo in trženje kakava, certificiranega v skladu s trajnostnimi standardi. S pobudo smo se zavezali k 12 konkretnim ciljem, ki so namenjeni ohranjanju naravnih virov in zaščiti biotske raznovrstnosti v državah, ki pridelujejo kakav.

Strategija za kavo

Kava zagotavlja ekonomsko preživetje 25 milijonom kmetijskih gospodinjstev v več kot 50 državah okoli ekvatorja.¹³ Učinki podnebnih sprememb pri gojenju kavovca so že danes opazni in postavljajo pod vprašaj obstoj številnih malih kmetov. Pridelovalci kave se vse pogosteje spopadajo z dolgimi obdobji dežja ali visokimi temperaturami, ki negativno vplivajo na pridelek kave. Zlasti majhne skupine pridelovalcev imajo na splošno manj rezerv in jih že manjši izpadi pridelka močno prizadenejo. Gojenje kavovca prinaša tudi veliko tveganje za krčenje gozdov. Ker je kava predvsem izvozno blago, so pridelovalci kave v državah pridelave izpostavljeni velikim nihanjem cen na svetovnem trgu. Delež plačila za proizvajalce kave v vrednostni verigi kave je majhen. Ob tem pa se zvišujejo obratovalni stroški dela, gnojil in strojev. Večina pridelovalcev kave si ne more zaslužiti zadosti za dostojno preživetje in živi pod pragom revščine. S tem pa se poveča tudi nevarnost dela otrok. Poleg njih so običajno prikrajšane tudi ženske, ko gre za dostop do izobraževanja, kapitala in zemlje. Med pobiranjem pridelka se pogosto uporabljajo sezonski delavci, ki nimajo uradnih pogodb o zaposlitvi, kar prinaša tveganje za prisilno delo.¹⁴

Naše kavne kapsule in instant kava morajo biti zaradi naštetih tveganj v celoti certificirane v skladu s standardi Fairtrade, Rainforest Alliance ali ekološkimi standardi od konca poslovnega leta 2022, kavne blazinice in kavni napitki pa od konca poslovnega leta 2024.

Proizvajalci naših lastnih blagovnih znamk pridobivajo kavo predvsem s plantaž v Srednji in Južni Ameriki ter Vietnamu. V okviru certifikacijskih sistemov, ki večinoma delujejo po sledljivostnem modelu »Segregation« ali »Identity Preserved«, je mogoče zagotoviti sledljivost do države izvora. Kavne mešanice (»blend«) in njihov izvor se lahko razlikujejo glede na sezono in kakovost pridelka.

Kava za necertificirane izdelke mora biti dokazano pridelana brez krčenja gozdov. Pridelovalci kave to dokazujejo z zanesljivimi sistemi > [Monitoring und Verification \(M&V\)](#), ki morajo izpolnjevati minimalni standard po > [AFi Operational Guidance for Monitoring and Verification](#). To nam daje gotovost glede sledljivosti kave in njene pridelave brez krčenja gozdov.

¹³ INA: Rohstoffexpertise der INA, 2024.

¹⁴ Panhuysen & de Vries: Coffee Barometer, 2023.

i Spodbujanje malih kmetov z linijo Way To Go

Po [čokoladi > Way To Go](#) je Skupina Lidl leta 2022 predstavila še kavo Way To Go. Ta kava prihaja iz zadruga APROCOSMA v Hondurasu. Doslej je v projektu sodelovalo več kot 170 malih kmetov, ki so bili deležni dodatnega bonusa. Skoraj tretjina malih kmetov se je udeležila tudi spremljajočih projektnih aktivnosti, kot so sajenje sadnega drevja in dreves za senco, ter so svoje kmetije začeli voditi bolj profesionalno, denimo s knjigovodstvom.

i Naša zaveza dobavni verigi kave brez krčenja gozdov

Poleg tega Lidl od leta 2024 sodeluje z enim od svojih velikih dobaviteljev kave in specializiranih proizvajalcev kave v Peruju z namenom, da bi v majhnih dobavnih verigah kave preprečil krčenje gozdov. Uredba EU o krčenju gozdov (EUDR) je velik izziv za majhne kmetije v slabo razvitih regijah: kmetje morajo zbirati in posredovati podatke, prilagajati logistiko ter biti seznanjeni z evropskimi zahtevami. Ta projekt naj bi malim pridelovalcem pomagal izpolniti te zahteve in jim tako omogočil, da bodo v prihodnosti lahko ostali na evropskem trgu.

i Sodelovanje v nemški maloprodajni delovni skupini

Skupaj z drugimi nemškimi trgovci na drobno Lidl sodeluje v [nemški maloprodajni delovni skupini za dostojne dohodke in plače z namenom](#), da podpremo proizvajalce kave v njihovih dobavnih verigah ter izboljšamo življenjske in delovne razmere malih kmetov. Za konec leta 2024 je predviden začetek izvajanja pilotnega projekta v Hondurasu in Peruju. Pri uresničevanju načrta daje delovna skupina prednost netekmovalnemu sodelovanju pred individualnimi rešitvami, saj tak pristop vodi do dolgoročnejših in širših sprememb.

Strategija za čaj

Glavni državi pridelovalki čaja sta Kitajska in Indija.¹⁵ Pridelava čaja pogosto izpodriva tropske gozdove, bogate z živalskimi in rastlinskimi vrstami, in jih nadomešča z monokulturo, za katero je značilna le ena rastlinska vrsta. Erozijski tal, tekmovanje za vodo, škodljivi učinki vnosa gnojil in potreba po drveh za delovanje sušilnih naprav so le nekatera izmed bremen za okolje, ki jih povzročajo gojenje čajevca.¹⁶

Čaj se nabira skozi vse leto in zato daje zaposlitev velikemu številu ljudi. Vendar se pridelovalci čaja kot glavni delodajalci soočajo z različnimi izzivi, vključno glede poštenega plačila, pravic delavcev, kot je svoboda združevanja, ali varnosti pri delu. Pri obdelovanju in obiranju so zlasti ženske ranljiva skupina in so izpostavljene neenakemu dostopu do zemlje ali posojil, neenakim plačam in nadlegovanju. Pogosto tudi primanjkuje možnosti varstva otrok in šolanja. Posledica tega so nadaljnja tveganja, kot sta delo otrok in prisilno delo, zlasti zaradi plač, nižjih od eksistencialnega minimuma. Pri uporabi pesticidov v nasadih poročajo o pomanjkanju zaščitne opreme.

Leta 2020 smo kot del nadaljnega razvoja skrbnega pregleda na področju človekovih pravic izvedli oceno Human Rights Impact Assessment (HRIA) v kenijski dobavni verigi čaja. Skupina Lidl je od takrat izvedla različne ukrepe za zmanjšanje tveganj na lokalni ravni.

Z leti smo postopoma povečevali nabavo čajev iz certificirane pridelave za izdelke lastnih blagovnih znamk.

Od poslovnega leta 2022 je naša celotna ponudba zelenega, črnega in rooibos čaja certificirana s standardi Fairtrade, Rainforest Alliance ali ekološkimi standardi. To velja tudi za večino naših zeliščnih in sadnih čajev.*

*Razen ZDA.

Pozdravljamo tudi udejstvovanje naših poslovnih partnerjev, ki se vključujejo v pobude in združenja, kot je [> Ethical Tea Partnership \(ETP\)](#), kjer od leta 2021 deluje tudi Lidl Stiftung & Co. KG.

¹⁵ Statista: Tea production worldwide from 2006-2022, 2024.

¹⁶ Mukhopadhyay & Mondal: Cultivation, Improvement, & Environmental Impacts of Tea, 2017.

Strategija za les in celulozo

Gozdovi čistijo naš zrak, blažijo suše ter ščitijo pred poplavami in erozijo tal. Žal je obstoj številnih gozdnih ekosistemov ogrožen. Vsake štiri sekunde izgine gozd v velikosti nogometnega igrišča.¹⁷ Vsako leto se za pridobivanje celuloznih vlaken na osnovi lesa poseka približno 70 milijonov dreves, to število bi se v prihodnjih 20 letih zaradi rastoče tekstilne industrije lahko podvojilo.¹⁸ V gozdarstvu se kot družbena tveganja pojavljajo delo otrok in prisilno delo ter nezagotavljanje varstva pri delu. V sodelovanju z vsemi vključenimi v vrednostno verigo želimo prispevati k okoljsko in družbeno odgovornejšemu gospodarjenju z gozdovi. Naša strategija se torej nanaša na vse proizvodne komponente iz lesa, celuloze in papirja za izdelke lastnih blagovnih znamk ter primarno in sekundarno embalažo z lesenimi in celuloznimi sestavinami.

Izdelki, ki jih zajema naš trajnostni cilj glede lesa in celuloze, segajo od fotokopirnega papirja ter prtičkov do lesenih igrač, lesenega pohištva in oglja za žar. Poleg tega so v naši ponudbi tudi oblačila iz lesnih vlaken (viskoza).

Od konca poslovnega leta 2024 bo ves les, uporabljen v izdelkih Lidla Slovenije, v celoti certificiran ali recikliran. Enako velja za embalažo iz lesa ali celuloze. Prednost ima uporaba recikliranega materiala. Nova lesna vlakna (tako imenovana sveža vlakna) morajo, če je mogoče, prihajati iz virov s certifikatom FSC® ali alternativno PEFC.

S certifikatom FSC® ali PEFC za naše izdelke iz svežih vlaken izkazujemo upoštevanje družbenih, ekoloških in ekonomskih vidikov. Merila standarda FSC® za gozdove vključujejo varstvo domorodnih prebivalcev, prepoved goloseka, ohranjanje biotske raznovrstnosti v gozdovih z visoko naravovarstveno vrednostjo in prepoved gensko spremenjenih organizmov. Odvisno od deleža certificirane celuloze ali recikliranih sestavin v izdelku se uporabljajo različne oznake FSC® ali PEFC.

Prav tako smo si zastavili cilj, da do konca poslovnega leta 2025 pri vsaj 15 % naših izdelkov iz kuhinjskega in higienskega papirja v redni ponudbi preidemo na recikliran material (vključno s hibridnim papirjem). Ob tem že od leta 2021 na embalaži naših izdelkov iz oglja navajamo državo izvora in vrsto lesa.

Od konca poslovnega leta 2020 nabavljamo tudi preverjeno bolj trajnostno viskozo, kar izkazujeta certifikata EcoVero ali LIVACECO.

¹⁷ WWF: Entwaldungs- und umwandlungsfreie Lieferketten, 2022.

¹⁸ Fibre2Fashion: Fashionable fabrics leading to deforestation, 2014.

Ohranjanje lesa je najboljša možna metoda varovanja gozdov, kar ključno prispeva tudi k varovanju podnebja. Zato je skrbna uporaba lesa, celuloze in papirja naša glavna prioriteta pri izdelkih ter embalaži lastnih blagovnih znamk. Kjer je mogoče, se za izdelavo celuloze/papirja/kartona uporablja reciklirani material, kar je bistveno bolj ekonomično glede porabe virov. Pri odločanju za uporabo recikliranega materiala pa je treba upoštevati morebitne zahteve glede stabilnosti in potiska.

i Naše članstvo v pobudi FSC®

Lidl Stiftung & Co. KG je član organizacije > [Forest Stewardship Council \(FSC®\) Nemčija](#). Članstvo v večdeležniški organizaciji FSC® nam omogoča sodelovanje z drugimi akterji v dobavni verigi lesa. Ta dialog nam prinaša koristi v doseganju naših ciljev, saj skupaj z drugimi člani delamo v smeri trajnostnega gozdarstva.

Strategija za palmovo olje/olja iz palminih jedrc

Izjemno povečevanje pridobivanja palmovega olja/olja iz palminih jedrc vodi v izgubo biotske raznovrstnosti in pospešuje podnebne spremembe. To ni le posledica velikosti za to namenjenih kmetijskih površin, temveč tudi načina pridobivanja zemljišč. Zaradi nasadov oljne palme se pogosto izsekava pragozd in uničujejo drugi dragoceni ekosistemi. Življenjski prostor tako izgubljajo različne rastlinske in živalske vrste, tudi take, ki so na rdečem seznamu.¹⁹ 90 % proizvodnje palmovega olja/olja iz palminih jedrc poteka v jugovzhodni Aziji, kjer lahko do 50 % krčenja tropskih gozdov pripišemo pridobivanju te surovine.²⁰ V požigih primarnih gozdov se sprošča CO₂ in nastajajo saje, kar ogroža prebivalstvo in poslabšuje kakovost zraka. Krčenje gozdov torej pospešuje tudi podnebne spremembe²¹ (glejte > [Nabavna politika o dobavnih verigah brez krčenja gozdov](#)). Območja, pridobljena za pridelavo palmovega olja/olja iz palminih jedrc, se pogosto obdelujejo kot monokulture, ki jih vse bolj napadajo škodljivci, za zatiranje pa se uporabljajo velike količine pesticidov. Pesticidi in gnojila onesnažujejo tla in podtalnico – tudi v sosednjih ekosistemih.¹⁹ Nespoštovanje delovnih standardov pomeni tveganje za zdravje pri delu na plantažah oljne palme. Veliko je tudi tveganje zemljiških konfliktov ali celo prilaščanja zemljišč, ki pripadajo malim pridelovalcem palminega olja/olja iz palminih jedrc in skupinam domorodnega prebivalstva. Raven plač delavcev na plantažah je na splošno pod pragom preživetja, kar povečuje tveganje za delo otrok in prisilno delo.

Močno si prizadevamo za nenehno izboljševanje preglednosti v naših dobavnih verigah palmovega olja/olja iz palminih jedrc. V okviru letnega pregleda dobaviteljev, imenovanega kartiranje dobaviteljev, preverjamo, ali naši dobavitelji izpolnjujejo zahteve, ki smo jih opredelili v zvezi s palmovim oljem/oljem palminih jedrc, in dokumentiramo doseženi napredek. Za to evidentiramo natančne količine, status certificiranja in – kjer je mogoče – države izvora. To nam daje pregled na tem, katero palmovo olje ne ustreza našim zahtevam, in omogoča, da se v zvezi s tem obrnemo neposredno na dobavitelje. Količine palmovega olja/olja iz palminih jedrc, ugotovljene na podlagi našega kartiranja dobaviteljev, so, razvrščene po vrsti in modelu dobavne verige organizacije Roundtable for Sustainable Palmoil (RSPO) (glejte > [Modeli sledljivosti](#)), združene v skupnem poročilu za Lidl Slovenija.

Naš cilj: palmovo olje/olja iz palminih jedrc od konca poslovnega leta 2023 pridobivamo trajnostno.

- Od konca poslovnega leta 2022 je palmovo olje/olja iz palminih jedrc v živilskih izdelkih ter kozmetiki in čistilih certificirano vsaj po standardu RSPO »Segregation«.
- Od konca poslovnega leta 2022 so frakcije in derivati palmovega olja v živilih ter kozmetiki in čistilih certificirani vsaj na ravni standarda RSPO »Mass Balance«.
- Od konca poslovnega leta 2023 je palmovo olje/olja iz palminih jedrc v neživilskih izdelkih certificirano vsaj po standardu RSPO »Segregation«.

Od konca poslovnega leta 2023 so frakcije in derivati palmovega olja v neživilskih izdelkih certificirani vsaj na ravni standarda RSPO »Mass Balance«.

*Razen ZDA.

¹⁹ WWF: Palmöl, 2024.

²⁰ Nature Plans: The environmental impacts of palm oil in context, 2020.

²¹ Greenpeace: Palm oil, 2024.

Približno 40 % svetovne proizvodnje rastlinskega olja pomeni palmovo olje.²⁰ Palmovo olje/olja iz palminih jedrc je sestavina številnih olj, maščob, pekovskih izdelkov, pa tudi kozmetike, detergentov in čistil. V ponudbi Skupine Lidl se približno 80 % palmovega olja/olja iz palminih jedrc uporablja v živilih in približno 20 % v neživilskih izdelkih. Pri pridobivanju palmovega olja/olja iz palminih jedrc je treba upoštevati različne vidike: v primerjavi z drugimi oljnicami ima oljna palma največji donos na poršino,²² in če se prideluje na trajnosten način, se lahko vpliv na okolje zmanjša.

Ne glede na omenjeno pa je s prehranskega vidika lahko smiselna uporaba alternativnih zdravih rastlinskih olj, če je tehnični postopek proizvodnje končnega izdelka podoben ali enak. Več informacij o tem najdete v [> Nabavni politiki za ozaveščeno prehranjevanje](#).

i Naše članstvo v forumu Roundtable on Sustainable Palm Oil

Podjetje Lidl Stiftung & Co. KG je od leta 2012 član združenja [> Roundtable on Sustainable Palm Oil \(RSPO\)](#), od leta 2023 pa smo aktivno vključeni v delovno skupino Shared Responsibility Working Group združenja RSPO s ciljem omejevanja negativnih okoljskih vplivov pridobivanja surovin.

²⁰ Nature Plans: The environmental impacts of palm oil in context, 2020.

²² WWF: 8 Things to know about Palm Oil, 2020.

i Naše delo v Forumu Nachhaltiges Palmöl

Podjetje Lidl Stiftung & Co. KG je član [> Foruma Nachhaltiges Palmöl \(FONAP e. V.\)](#), kjer zastopa Lidlove države Nemčijo, Avstrijo in Švico. V okviru FONAP sodelujemo pri projektu malih kmetov v Indoneziji, s katerim podpiramo usposabljanje malih kmetov o ekoloških vidikih in tehnologijah pridelave, denimo geolociranju, aktivno oblikovanje alternativnih virov dohodka za kmetije ter krepitev vloge žensk v tej panogi.

Strategija za sojo

Soja je pomemben vir rastlinskih beljakovin in se uporablja predvsem v krmi za živali, kot so piščanci. 80 % svetovnega pridelka soje se porabi za živalsko krmo.²³ Z večjo blaginjo in rastjo svetovnega prebivalstva se poraba mesa povečuje po vsem svetu – ter s tem potreba po soji kot živalski krmi. Če se bo proizvodnja soje še naprej povečevala s sedanjo hitrostjo, je ogroženih 16 milijonov hektarjev savane in 6 milijonov hektarjev deževnega gozda – to je približno petkratna velikost Švice.²³ Mnoga ogrožena območja so del biotsko najbogatejših ekosistemov na svetu, kot je porečje Amazonije, Cerrado ali Atlantski deževni gozd na vzhodni obali Brazilije. Gojenje soje je pogosto povezano tudi s kršitvami zemljiških pravic domorodnih ljudstev in malih kmetov ter diskriminacijo. Množična proizvodnja in vse večja mehanizacija pa zmanjšujeta število formalnih delovnih mest. Pridelava soje temelji na sezonskih delavcih, ob žetvi in drugih konicah je potrebna dodatna delovna sila, kar povečuje tveganje za delo otrok in prisilno delo. Plačilo delavcev je običajno neustrezno, ukrepi za varstvo pri delu pa nezadostni.

Sodelujemo z dobavitelji in trgovci z namenom povečanja preglednosti v naših dobavnih verigah za sojo. Kot del teh ukrepov vsako leto kartiramo količine soje, ki posredno vstopajo v naše dobavne verige kot živalska krma. Prav tako se osredotočamo na certifikate in države izvora soje v krmi. Tako lahko prepoznamo, kje je soja potencialno tveganje za trajnost, in se obračamo neposredno na dobavitelje (samo za zahodno Evropo, stanje 2023).

²³ WWF: Soja als Futtermittel, 2024.

Naš primarni cilj je okrepiti trajnostno certificiranje v sektorju soje, ki poleg preprečevanja krčenja gozdov in njihovega spreminjanja zajema tudi druge zelo pomembne trajnostne vidike (na primer zmanjšanje ali opustitev uporabe pesticidov). Zato podpiramo partnerstvo za beljakovine Donau Soja in trajnostni certifikat po RTRS ali ProTerra ter ISCC+.

Če soja ni certificirana, od dobaviteljev v verigi mesnih izdelkov že zdaj zahtevamo uporabo samo tiste soje za krmo, ki ni povezana s krčenjem gozdov. Izpolnjevanje te zahteve je mogoče preveriti na primer po [metodologiji ZDC](#) nevladne organizacije [Earthworm Foundation](#) ali po [rešitvi ProTerra MRV](#). Od leta 2028 – ali prej, če bodo razmere na trgu to omogočale – se bomo pri izpolnjevanju zahteve po soji v krmi brez krčenja gozdov v 100 % zanašali izključno na te zanesljive sisteme certificiranja. Če soja iz teh sistemov ne bo na voljo na trgu, pa bodo morali naši dobavitelji vzpostaviti lastne rešitve M&V v skladu s pobudo [Accountability Framework Initiative](#).

Za neposredno uporabo soje kot sestavine v naših nadomestkih za meso, mleko ali jogurt bo Lidl sojo od konca poslovnega leta 2024* dobavljal samo iz Evrope, s čimer bo zaščitil deževne gozdove v Južni Ameriki in jugovzhodni Aziji. Za nadomestne izdelke za meso ali klobase ter sojine napitke zahtevamo od konca poslovnega leta 2025* poleg evropskega porekla tudi obvezno certificiranje v skladu s standardi Donau Soja/Europe Soy (prednostno), ProTerra, ISCC+, RTRS ali ekološkimi standardi. Z dodatnim certificiranjem zagotavljamo, da so procesi pridelave soje nadzorovani in ovrednoteni po ekoloških kriterijih.

*Razen ZDA.

Poleg tega želimo na trgovske police vključevati bolj trajnostne alternative živalskim izdelkom in s tem povečati delež beljakovin rastlinskega izvora v ponudbi lastne blagovne znamke. Dodatne informacije najdete v naši [nabavni politiki za ozaveščeno prehranjevanje](#).

i Sodelovanje za bolj trajnostno sojo

Podjetje Lidl Stiftung & Co. KG je član okrogle mize [> Roundtable of Responsible Soy \(RTRS\)](#) in ima s tem glasovalne pravice v procesih odločanja te večdeležniške organizacije. To vključuje tudi sodelovanje

pri reviziji standarda RTRS in drugih odločitvah.

Tudi kot član uprave pri [> Donau Soja](#) Lidl podpira odgovorno pridelavo soje v Evropi. Na ta način pomagamo povečati tržni delež trajnostno pridelane soje in širimo uporabo evropske soje v naših dobavnih verigah. Hkrati imamo možnost učinkovito reševati družbene, ekološke in ekonomske izzive, povezane s pridelavo in uporabo soje.

Pozdravljamo angažiranost pobud, kot je [> Responsible Commodities Facility \(RCF\)](#), na območju pomembnih ekosistemov, kot je Cerrado v Braziliji, kjer z zagotavljanjem finančnih spodbud za pridelavo soje brez krčenja gozdov in njihovega preoblikovanja omogočajo kmetom, da zaščitijo biotsko raznovrstnost svoje regije. Poleg zaščite gozdov vidimo nujno potrebo po zaščiti drugih ekosistemov, kot so [>Other Wooded Lands](#).

Leta 2024 smo skupaj s trgovci s sojo in fundacijo [> Earthworm Foundation](#) začeli pilotni projekt za dobavo soje brez krčenja gozdov iz Brazilije v Nemčijo in Veliko Britanijo ter uporabili njihovo [> metodologijo ZDC](#). Ta zagotavlja, da uvožena soja ne prihaja z območij, kjer so se krčili gozdovi ali spreminjali ekosistemi po 1. januarju 2020.

Strategija za riž

Riž je osnovna hrana za velik del svetovnega prebivalstva, in sicer 3,5 milijarde ljudi. Približno 60 % ljudi, ki jih je prizadela lakota, je odvisnih od riža kot hrane ali vira dohodka.²⁴ Hkrati pridelava riža pomeni veliko tveganje za izgubo biotske raznovrstnosti in prispeva k podnebnim spremembam. Za gojenje riža se porabi 13 % svetovne porabe gnojil,²⁵ ob tem pa ustvari 10–17 % svetovnih emisij metana²⁶ – nobena metoda pridelave ne proizvaja toliko metana kot mokro gojenje riža. Gojenje riža zahteva tudi približno tretjino vode, porabljene za namakanje po vsem svetu.²⁵ Zaradi podnebnih razmer se riž pogosto prideluje v regijah z velikim tveganjem za vodo, kot je na primer Pakistan.

Riž se pogosto prideluje na malih kmetijah, saj se večinoma goji za osebno uporabo. Presežek proizvodnje se prodaja po pogosto nizkih cenah, ki ne morejo pokriti proizvodnih stroškov. Če pa so kmetje odvisni od tega dohodka, se prodaja tudi riž, namenjen za lastno uporabo. Posledice so podhranjenost, povečano tveganje dela otrok za zagotovitev dohodka gospodinjstva in prisilno delo na temelju odnosov odvisnosti. Predvsem ženske so kot ranljiva skupina izpostavljene tudi neenakemu dostopu do izobraževanja in neenakemu plačilu. Oblačila za zaščito ob nanašanju pesticidov so običajno draga, zato si jih mali kmetje ne morejo privoščiti in so med pridelavo ter žetvijo izpostavljeni povečanemu zdravstvenemu tveganju.

Do konca poslovnega leta 2025 bomo v vseh Lidlovih državah ponudili trajnostno certificiran riž po standardu SRP, Fairtrade ali ekološkem standardu.

²⁴ Sustainable Rice Platform: About Rice, 2024.

²⁵ Nature Communications: Sustainable intensification for a larger global rice bowl, 2021

²⁶ SRF: Klimawandel bedroht den Reisanbau, 2023.

Strategija za oreške

Leta 2023 je bilo po vsem svetu pridelanih okoli 5,37 milijona ton oreškov.²⁷ Vsaka vrsta oreškov zahteva drugačne rastne pogoje: zato na primer mandlje večinoma gojijo v ZDA, orehe na Kitajskem in v ZDA, medtem ko indijske oreščke gojijo v Nigeriji in Slonokoščeni obali.²⁸ Zaradi različnih regij izvora in načinov gojenja se lahko okoljska in družbena tveganja razlikujejo. Ekosisteme in biotsko raznovrstnost ogrožajo spreminjanje rabe zemljišč, monokulture ter neustrezna uporaba gnojil in pesticidov. Velika potreba po vodi za gojenje denimo močno obremenjuje suha območja. Drugo tveganje je onesnaženje podtalnice ob praženju, čiščenju predelovalnih strojev ali odlaganju lupin s strupenimi olji. Pridelovanje večine vrst oreškov poteka v majhnih kmetijskih obratih. Oreške pogosto obirajo sezonski delavci brez pogodbe o zaposlitvi, kar prinaša povečano tveganje za prisilno delo. Delavci migranti skupaj z družinami pogosto potujejo od žetve do žetve več mesecev na leto. Otroci spremljajo starše in posledično v tem času ne morejo obiskovati šole. Pogosto pomagajo staršem, kar povečuje tveganje za otroško delo. Zaradi zaposlovanja delavcev migrantov otroci iz migrantskih družin le redko obiskujejo šolo, otroško delo pa pomeni resno tveganje. Poleg tega se ne upoštevajo standardi varnosti pri delu.

Leta 2023 smo v okviru nadaljnjega razvoja skrbnega pregleda na področju človekovih pravic izvedli HRIA v dobavni verigi indijskih oreškov iz Slonokoščene obale.

Rezultati so potrdili, da predvsem v fazah pridelave in predelave v dobavni verigi prihaja do kršitev pravic delavcev na področju primerne nagrajevanja, diskriminacije žensk in varnosti pri delu.

 Zavezali smo se, da bomo do konca leta 2025 zagotovili ponudbo oreškov s certifikatom Fairtrade, ekološkim certifikatom ali certifikatom Rainforest Alliance.

S podjetjem Johnny Cashew do indijskih oreškov Way To Go

Projekt Way To Go Cashew je leta 2022 začel Lidl Nizozemska v sodelovanju s podjetjem Johnny Cashew in zadrugo UWAMI v okrožju Kilwa v regiji Lindi v Tanzaniji, kasneje pa so se pridružile še druge zadruge – Mtungi, Namakorongo, Nguva Moja in Msisma. Namen projekta je izboljšati dohodek pridelovalcev indijskega oreščka.

Naša zavezanost otrokovim pravicam v dobavni verigi lešnikov

Skupaj z organizacijo [Save the Children](#) in našim neposrednim dobaviteljem smo med letoma 2019 in 2021 izvedli pilotni projekt v Turčiji za krepitev otrokovih pravic pri obiranju lešnikov. Cilj projekta je bil uvesti minimalne standarde, preprečiti delo otrok ter spodbujati izobraževalne možnosti in obiskovanje šole. Ugotovitve pilotnega projekta smo prenesli v druge dobavne verige in so zdaj del naših nabavnih politik.

²⁷ Statista: Production of tree nuts worldwide from 2008/2009 to 2022/2023, 2023.

²⁸ INC: Crop Reports, 2023.

Strategija za bombaž

Gojenje bombaža se povezuje s težkim fizičnim delom v državah globalnega juga. 99 % pridelovalcev bombaža živi v državah v razvoju, kjer proizvedejo 75 % svetovnega bombaža. Ostanke pesticidov v podtalnici, potrebe po namakanju površin za gojenje na suhih območjih in uporaba kemikalij pri predelavi povzročajo veliko tveganje za sladko vodo. Monokulturna pridelava in uporaba fitofarmaceutvskih sredstev ogrožata biotsko raznovrstnost. Zaradi strukturnih vzrokov, kot sta pre nizko plačilo in pomanjkanje otroškega varstva in možnosti izobraževanja, je otroško delo pri gojenju in predelavi bombaža zelo razširjeno. Poleg tega obstaja nevarnost prisilnega dela, diskriminacije in pomanjkljive varnosti pri delu zaradi nezaščitenega stika delavcev s fitofarmaceutskimi sredstvi, ki so nevarna za zdravje.²⁹

Od konca poslovnega leta 2022 v tekstilu in strojni opremi uporabljamo samo bombaž, ki je certificiran v skladu s standardi [Global Organic Textile Standard \(GOTS\)](#), [Organic Content Standard \(OCS\)](#) ali [Cotton Made in Africa \(CMiA\)](#).*

Do konca poslovnega leta 2025 želimo povečati uporabo organskega bombaža na vsaj 20 %.

*Razen ZDA.

Naše delo v tekstilni zvezi

Lidl sodeluje pri pobudah [> tekstilne zveze](#) za izvajanje projektov v dobavni verigi tekstila. Kot del iniciative »Razogljičenje dobaviteljev« denimo podpiramo ukrepe za večjo energetske učinkovitost pri dobaviteljih v Bangladešu in Pakistanu, s čimer se zmanjšajo njihove emisije toplogrednih plinov. Prav tako upamo, da bomo pridobili začetni pregled učinkov tekstilne industrije na prebivalce dveh glavnih industrijskih mest – Dake in Karačija.

²⁹ CMiA: World Cotton Day, 2021.

Naši mednarodni cilji na področju surovin

Naši cilji za surovine

Kot trgovec s hrano se zavedamo svoje odgovornosti, ki presega [> 13 ključnih surovin](#).

Z > [upravljavskim pristopom do korporativne dolžnosti skrbnega ravnanja](#) smo za področje nabave in naše poslovne partnerje razvili trajnostne smernice, ki določajo tudi večnacionalne cilje na področju surovin. Smernice opredeljujejo jasne trajnostne zahteve v zvezi z nabavo ključnih surovin in določajo konkretno obdobje, v katerem bi morale biti uveljavljene v praksi. Predvidevajo tudi pridobitev certifikatov in/ali zmanjševanje vsebnosti ključnih surovin v izdelkih lastnih blagovnih znamk.

Gre za večnacionalne smernice Skupine Lidl, ki jih Lidl Slovenija udejanja za vsako surovino v določenem časovnem okviru in jih po potrebi dopolnjuje z lastnimi cilji. Tabela prikazuje, katere cilje smo si zastavili za naše ključne surovine.

Pregled ciljev za ključne surovine

Surovina	Izdelek	Cilji		Ciljno obdobje*	
Bombaž		Tekstil, strojna oprema	GOTS, OCS, CmiA, recikliran bombaž	100 %	2022**
			Organski bombaž	20 %	2025
Cvetje in rastline		Cvetje, rastline	GLOBALG.A.P. z dodatkom GRASP ali enakovrednim standardom (Fairtrade)	100 %	2021**
		Pakirana zemlja za lončnice	Zmanjšanje vsebnosti šote, največ 50 % šote	100 % (izdelki v akciji)	2025**
Jajca		Izdelki iz svežih jajc	Vsaj jajca iz talne reje	100 %	2017
		Izdelki z vsebnostjo jajc	Vsaj jajca iz talne reje	100 %	2019
Ribe in lupinarji		Divji ulov, brez tune	MSC; če je blago na voljo in obstajajo certifikacijski standardi	100 % (redna ponudba)	2025
				50 % (izdelki v akciji)	2022**
		Akvakultura	ASC (prednostno), bio (prednostno), GLOBAL.A.P., BAP; če je blago na voljo in obstajajo certifikacijski standardi	100 % (redna ponudba)	2025
				50 % (izdelki v akciji)	2022**
		Zamrznjena živila, hlajeni delikatesni izdelki, brez tune	MSC (brez tune), ASC (prednostno), bio (prednostno), GLOBAL.A.P., BAP; če je blago na voljo in obstajajo certifikacijski standardi; akcijski izdelki – če je mogoče	100 %	2025
		Konzerve tune	Konzerve (samo tuna): MSC, Fishery Improvement Project (FIP), FAD free, pole&line	100 % (redna ponudba)	2025
		Hrana za mačke	MSC, ASC za mačjo hrano – okus riba	100 %	2022
Kava		Kapsule, instant kava/kapučino (brez kavnih blazinic)	Fairtrade, Rainforest Alliance, bio	100 %	2022
		Kavne blazinice in kavni napitki	Fairtrade, Rainforest Alliance, bio	100 %	2024
		Pražena kava	Fairtrade, Rainforest Alliance, bio	100 %	2021****
			Če ni certificirana, potem se pridelava brez krčenja gozdov zagotavlja prek sistema, ki preverljivo upošteva smernice AFI za sisteme M&V.	100 %	2024**

*Konec poslovnega leta

**Razen ZDA

***Razen Madžarske

****Samo v izbranih zahodnih državah EU

*****Španija, Italija, Grčija, Portugalska, Egipt, Maroko, Izrael, Čile in Južna Afrika

Pregled ciljev za ključne surovine

Surovina	Izdelek	Cilji		Ciljno obdobje*
Kakav	 Izdelki z vsebnostjo kakava	Certifikat Fairtrade za izdelke, certifikat Fairtrade za surovine, Rainforest Alliance, bio	100 % (živila in kozmetika ter čistila)	2020
	Čokolada v tablici	Certifikat Fairtrade za izdelke, certifikat Fairtrade za surovine	100 % (redna ponudba)	2022
Oreški		Oblikovanje ponudbe certificiranih oreškov, Fairtrade, Rainforest Alliance, bio		2025
Sadje in zelenjava		GLOBALG.A.P. z dodatkom GRASP ali enakovrednim standardom***	100 %	2021**
		GLOBALG.A.P. z dodatkom SPRING ali enakovrednim standardom za blago iz držav z velikim tveganjem****	100 %	2026
Palmovo olje/olje iz palminih jedrc	 Izdelki s palmovim oljem (jedrca)	RSPO, model sledljivosti: Segregated, bio v ekoloških izdelkih	100 % (kozmetika in čistila)	2023
	Izdelki s palmovim oljem (jedrca)	RSPO, model sledljivosti: Segregated, bio v ekoloških izdelkih	100 % (živilski izdelki)	2022**
	Derivati in frakcije palmovega olja (jedrca)	RSPO, model sledljivosti: Mass Balance, bio v ekoloških izdelkih	100 % (živila in neživilski izdelki)	2022
Riž		Certificiran riž: Sustainable Rice Platform, Fairtrade, bio	(redna ponudba)	2025
Soja	 Sojini izdelki (izdelki s sojo kot sestavino = mlečni nadomestki, nadomestki mesa, salam, sira; razen sojina omaka)	Soja kot sestavina mora prihajati iz Evrope.	100 %	2024**
	Vegetarijanski/veganski nadomestni izdelki (vključno z nadomestki za salame), sojini napitki in sojina smetana	Poleg evropskega izvora mora soja kot sestavina vegetarijanskih/veganskih nadomestkov imeti enega od naslednjih standardov: RTRS, Donau Soja, Europe Soy, ProTerra, ISCC+, bio.	100 %	2025**
	Soja v krmi (posredno soja v živalskih proizvodih)	Brez krčenja gozdov v skladu z naslednjimi sistemi (če so na voljo): ZDC ali ProTerra MRV. Alternative morajo biti v skladu z veljavnimi smernicami AFi za sisteme M&V.	100 %	2028**

*Konec poslovnega leta

**Razen ZDA

***Na primer Bioland, Biopark, Naturland, Fairtrade

****Španija, Italija, Grčija, Portugalska, Egipt, Maroko, Izrael, Čile in Južna Afrika

Pregled ciljev za ključne surovine

Surovina	Izdelek	Cilji		Ciljno obdobje*	
Tropsko sadje		Banane	Fairtrade (prednostno), Rainforest Alliance (prednostno), bio, SCS	Povečevanje deleža	2025
		Ananas	Fairtrade (prednostno), Rainforest Alliance (prednostno), bio; izvor Kostarika: SCS	100 %	2022
		Mango	Fairtrade (prednostno), Rainforest Alliance (prednostno), bio; izvor Izrael: GLOBALG.A.P. Spring (ali podobno) Dominikanska republika/Kostarika: SCS	100 %	2022
		Avokado	Fairtrade (prednostno), Rainforest Alliance (prednostno), bio; izvor Čile/Izrael/Maroko: GLOBALG.A.P. Spring (ali podobno); izvor Južna Afrika: SIZA; Dominikanska republika/Kolumbija: SCS	100 %	2022
		Grozdje	Povečevanje deleža s certifikati Fairtrade, Rainforest Alliance, bio, SIZA		2025
Čaj		Zeleni in črni čaji ter čaji rooibos	Fairtrade, Rainforest Alliance, bio	100 %	2023
		Zeliščni in sadni čaji	Fairtrade, Rainforest Alliance, bio, če je na voljo certifikacijski standard	50 %	2022**
Sok		Pomarančni sok	Ponudba segregiranega pomarančnega soka s certifikatom Fairtrade (naravni sok ali koncentrat)		2021***
		Prekomorski hlajeni pomarančni sok	Fairtrade, Rainforest Alliance, bio	100 %	2022**

*Konec poslovnega leta

**Razen ZDA

***Samo v izbranih zahodnih državah

Pregled ciljev za ključne surovine

Surovina	Izdelek	Cilji		Ciljno obdobje*	
Les/ celuloza		Embalaža in izdelki z vsebnostjo celuloze	Recikliran material, če gre za sveža vlakna FSC (prednostno), PEFC v izjemnih primerih	100 % (neživilski izdelki)	2020
		Embalaža s celuloznimi komponentami	Recikliran material, če gre za sveža vlakna FSC (prednostno), PEFC v izjemnih primerih	100 % (živila ter sadje in zelenjava)	2024**
		Embalaža in izdelki z vsebnostjo celuloze	Recikliran material, če gre za sveža vlakna FSC (prednostno), PEFC v izjemnih primerih	100 % (kozmetika in čistila)	2024**
		Kuhinjski izdelki in higienski papir	Povečanje deleža recikliranih materialov (na voljo tudi hibridni papir)	15 % (redna ponudba)	2025
		Oglje/ briketi	Deklaracija: država porekla in vrste lesa navedene na embalaži	100 %	2021
		Oglje/ briketi	FSC (prednostno), PEFC, Nordic Swan (prednostno, če je dobavna veriga pridobila certifikat FSC), pridobljeno v sklopu projekta Earthworm	100 %	2024
Kavčuk		Izdelki z gumijastimi deli	Brez krčenja gozdov v skladu s sistemom, ki ga priznavajo GPSNR, WWF, FSC ali Rainforest Alliance. Alternativne možnosti morajo dokazljivo upoštevati smernice AFi za sisteme M&V.	100 % (neživilski izdelki ter kozmetika in čistila)	2024**
		Izdelki z gumijastimi deli	Gumijasta komponenta ima certifikat FSC (prednostno) ali PEFC.	50 % (povečanje na 75 % do leta 2027)	2024**
Plastika		Embalaža	Zmanjšanje	-30 %	2025***
		Embalaža	Zmanjšanje	-35 %	2027***
		Embalaža	Zagotovitev maksimalne možnosti recikliranja	100 %	2025**
		Embalaža	Zmanjšanje količine nove plastike	-10 %	2025***
		Embalaža	Povečanje deležev recikliranih materialov	25 %	2025**
Govedina		Govedina iz Južne Amerike in drugih tveganih držav izvora	Brez krčenja gozdov v skladu s sistemom, ki ga priznava GRFB ali ki preverljivo upošteva smernice AFi za sisteme M&V	100 %	2024**

*Konec poslovnega leta

**Razen ZDA

***Razen Latvije, Estonije, Srbije, ZDA

Pregled ciljev za ključne surovine

Surovina	Izdelek	Cilji		Ciljno obdobje*
Perutnina	 Brojlerji	Iz reje z izboljšanimi rejnimi pogoji z zmanjšano gostoto živali in počasneje rastočimi pasmami (redna ponudba)	15 % (GB, IE)	2026
			20 % (DE, CH, FI, IT, SE, US)	2026
			25 % (BE, ES, PT)	2026
			30 % (AT)	2026
			100 % (DK, FR, NL)	2026
			Povečanje deleža (vzhodne države EU)	2026
Viskoza	Tekstil, neživilski izdelki	Reciklirana ali certificirana: EcoVero v okviru znamke Lenzing, LIVEACO v okviru znamke Birla	100 %	2020
Pravo usnje	Tekstil/čevlji, neživilski izdelki	Reciklirano ali certificirano: Leather Working Group po zlatem ali srebnem standardu	100 %	2021
Volna	Tekstil	Reciklirana ali certificirana: RWS, GCS, SFA, GOTS, GRS, RCS; prepoved angora volne in mulesinga pri merino volni; jagnječja koža le z dokazilom, da je stranski proizvod živilske industrije	100 %	2022
Puh	Tekstil, neživilski izdelki	Recikliran ali certificiran: DownPass, RDS, GOTS, GRS ali RCS; prepoved skubljenja na živo ali pitanja	100 %	2022
Pravo krzno	Tekstil, neživilski izdelki	Kot del našega članstva v programu Fur Free Retailer je uporaba pravega krzna prepovedana.		
Poliester	Tekstil	Recikliran ali certificiran: GRS, RCS, RMC, Eucertplast, Blauer Engel, SCS	100 %	2030

*Konec poslovnega leta

Glosar

Glosar

Accountability Framework initiative (AFi)	Pobuda Accountability Framework initiative (AFi) je skupni program za zaščito gozdov, drugih naravnih ekosistemov in človekovih pravic tako, da etično trgovino in proizvodnjo uveljavi kot standard. Da bi dosegli to kritično spremembo, AFi spodbuja in podpira izvajanje okvira odgovornosti, podrobnega načrta za določanje ciljev, izvajanje ukrepov ter poročanje o napredku na poti do etičnih dobavnih verig. Pobudo vodi koalicija AFi, skupina okoljskih organizacij in organizacij za človekove pravice z vsega sveta, ki so razvile okvir odgovornosti ter se zavzemajo za pozitiven vpliv v kmetijstvu in gozdarstvu. ³⁰
AFi Operational Guidance for Monitoring and Verification	Te smernice vključujejo standarde in dobre prakse za spremljanje ter preverjanje (M&V), povezane z zavezanostjo podjetij temam v okviru Accountability Frameworka. Osredotočajo se na ekološke in družbene posledice, povezane s pridobivanjem in predelavo surovin. Splošne smernice veljajo za različne surovine in kontekste ter jih je mogoče prilagoditi z razvojem ali sprejetjem kontekstu prilagojenih sistemov, orodij in procesov M&V. ³¹
Cotton made in Africa (CmiA)	»Cotton made in Africa« je pobuda za boljše družbene, gospodarske in ekološke pogoje pridelave bombaža v Afriki. Pobudo omogoča fundacija Aid by Trade Foundation. Sodelujoča tekstilna podjetja uporabljajo zgolj trajnostno pridelan bombaž, ki ga tržijo pod oznako »Cotton Made in Africa«. Za uporabo oznake plačajo licenčnino, ki se vlaga v regije, kjer poteka pridelava. Kmetom zagotovljen odkup bombaža daje oporo za bolj trajnostno pridelavo bombaža, prodaja bombaža pa jim prinaša zagotovljen dohodek. ³²

Donau Soja	Donau Soja je evropska neprofitna večdeležniška organizacija z več zainteresiranimi skupinami, ki sodeluje pri preoblikovanju evropske dobave beljakovin in je še posebej zavezana proizvodnji soje brez GSO. ³³
Earthworm Foundation	Earthworm Foundation je neprofitna organizacija, ki si skupaj s svojimi člani in partnerji prizadeva, da bi vrednostne verige postale motor blaginje za skupnosti in ekosisteme. Earthworm pomaga oblikovati smernice, ki opredeljujejo, kaj podjetje želi za svoje izdelke, podpira preglednost, sledljivost, upravljanje pritožb, spremljanje in preverjanje ter sodeluje z dobavitelji in podpira boljše prakse vse do ključnih nabavnih regij. ³⁴
Ethical Tea Partnership (ETP)	ETP je ustanovila skupina podjetij za proizvodnjo čaja, da bi bolje razumela tveganja v dobavni verigi čaja. ETP je zdaj globalna veččlanska organizacija, ki podpira sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in med njimi, s podjetji, vladami in civilno družbo za spodbujanje dolgoročnih sistematičnih sprememb pri gojenju in proizvodnji čaja. ³⁵
Fairtrade	Fairtrade želi zagotoviti boljše delovne in življenjske razmere za male kmete in delavce v državah globalnega juga. Zavzema se za stabilne najnižje cene, vključno s premijo Fairtrade za projekte skupnosti, urejene delovne razmere in promoviranje pridelave, prijazne do okolja. Leta 1997 so se krovni organizaciji FLO (današnji Fairtrade International) pridružile organizacije za razvojno pomoč iz različnih držav in posamezne standarde poenotile v harmoniziran standard. Leta 2002 je bil predstavljen pečat Fairtrade. Fairtrade se opira na splošne standarde (za manjše organizacije, plantaže ali pogodbene pridelovalce), standarde za izdelke, ki določajo predpise za posamezne skupine izdelkov, ter standard za trgovce (Trader Standard), ki vključuje predpise za trgovce in proizvajalce (na primer predpisi za način plačila ali mešane izdelke). ³⁶

³⁰ Accountability Framework: Home, 2024.

³¹ Accountability Framework: Operational Guidance on Monitoring and Verification, 2023.

³² Utopia: Cotton Made in Africa (Bombaž, izdelan v Afriki): Več informacij o bombažu, pridelanem na trajnostni način, 2023.

³³ Donau Soja: Več informacij o nas, 2024.

³⁴ Earthworm: About us, 2024.

³⁵ Ethical Tea Partnership: About Us, 2024.

³⁶ Fairtrade: Kaj je Fairtrade?, 2024.

Glosar

Forest Stewardship Council (FSC)* FSC® je bil ustanovljen leta 1993 in vse od začetka deluje kot neodvisna organizacija za spodbujanje upravljanja gozdov, ki je prijazno do okolja, družbeno koristno ter ekonomsko vzdržno. Oznaka FSC® označuje lesne ali papirne izdelke, ki izpolnjujejo merila, kot so zaščita avtohtonih skupin, ohranjanje biotske raznovrstnosti gozdov z visoko zaščitno vrednostjo in prepoved gensko spremenjenih organizmov. Odvisno od deleža certificirane celuloze v izdelku ali uporabe recikliranega materiala FSC® podeljuje različne oznake.³⁷

*FSC® N001585

Forum za trajnostno pridelavo kakava (Forum Nachhaltiger Kakao) Nemška vlada, ki jo zastopata zvezno ministrstvo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (BMZ) ter zvezno ministrstvo za prehrano in kmetijstvo (BMEL), nemška slaščičarska industrija, nemška živilska trgovina in civilna družba so združili moči v Forumu Nachhaltiger Kakao e. V. (Forum za trajnostno pridelavo kakava). Skupaj kot tako imenovana pobuda več deležnikov sledijo cilju izboljšanja življenjskih razmer pridelovalcev kakava in njihovih družin, ohranjanja ter varovanja naravnih virov in biotske raznovrstnosti v državah pridelovalkah kakava ter gojenja in trženja certificiranega kakava v skladu s trajnostnimi standardi. V ta namen člani foruma tesno sodelujejo z vladami držav proizvajalk kakava.³⁸

Forum Nachhaltiges Palmöl (FONAP) Forum za trajnostno palmovo olje (FONAP) je partnerstvo več deležnikov (MAP), ki ga sestavlja več kot 50 podjetij, združenj, nevladnih organizacij, zvezno ministrstvo za prehrano in kmetijstvo (BMEL) ter zvezno ministrstvo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (BMZ) Nemčije. Sekretariat foruma FONAP ima sedež pri Deutschen Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH (nemškem združenju za mednarodno sodelovanje). Cilj FONAP e. V. je spodbujanje trajnostnih kmetijskih dobavnih verig s poudarkom na palmovem olju. Od svoje ustanovitve leta 2015 se forum FONAP zavzema za bolj trajnostno pridelavo palmovega olja v državah izvora. Pomembno je povečati nakup certificiranega trajnostnega palmovega olja, vsebovanega v živilih, krmi in kemičnih izdelkih,³⁹ ter upoštevati človekove pravice vzdolž celotne dobavne verige.

Global Organic Textile Standard (GOTS) Global Organic Textile Standard (GOTS) (Globalni standard za organski tekstil) so vzpostavile mednarodne organizacije za standardizacijo, ki se zavzemajo za okolju prijaznejšo in družbeno odgovornejšo proizvodnjo tekstila. Njihov pečat temelji na globalno enotnem in nadzorovanem družbeno odgovornem in ekološkem standardu. Prejmejo ga le tekstilni izdelki, v katerih je vsaj 70 % ekološko pridelanih naravnih vlaken. Celotna proizvodna veriga tekstila je neodvisno certificirana. Vsi izdelki so tudi sledljivi in jih je mogoče preveriti v javni zbirki podatkov.⁴⁰

Ocena učinka na človekove pravice (Human Rights Impact Assessment – HRIA) Ocena učinka na človekove pravice je postopek za sistemsko ugotavljanje (potencialnih) učinkov trgovske dejavnosti, vladne politike ali trgovskega sporazuma na človekove pravice, njihovo napovedovanje in odzivanje nanje.⁴¹

³⁷ FSC: Forest Stewardship Council, 2023.

³⁸ Forum Nachhaltiger Kakao: Več informacij o nas, 2024.

³⁹ Forum Nachhaltiges Palmöl: Portrait FONAP, 2024.

⁴⁰ GOTS: Global Organic Textile Standard, 2020.

⁴¹ The Danish Institute for Human Rights: Introduction to human rights impact assessment, 2023.

Glosar

Zakon o dolžnosti skrbnega ravnanja v dobavnih verigah (LkSG) Z zakonom o skrbnem pregledu podjetij v dobavnih verigah (LkSG) je prvič pravno zavezujoče urejena odgovornost podjetij za spoštovanje človekovih pravic v dobavnih verigah. Natančneje, zakon LkSG zavezuje podjetja k ustreznemu spoštovanju človekovih pravic in nekaterih okoljskih obveznosti skrbnega pregleda v njihovih dobavnih verigah. Obveznosti, ki jih je treba izpolniti, so razvrščene glede na dejanski obseg vpliva, glede na to, ali gre za lastno poslovno področje družbe, neposrednega pogodbenega partnerja ali bolj posrednega dobavitelja. Zakon velja od 1. januarja 2023 za podjetja z najmanj 3.000 zaposlenimi.⁴³

Sistemi Monitoring & Verification (M&V) Sistemi nadzora in preverjanja so strategije proti krčenju gozdov, spreminjanju ekosistemov ter kršitvam človekovih pravic v dobavnih verigah. Nadzor temelji na nenehnem zbiranju podatkov za ocenjevanje in dokumentiranje napredka, uspešnosti in skladnosti. Sistemi nadzora omogočajo podjetjem, da upravljajo in spremljajo uspešnost svojih dejavnosti in dobavnih verig glede na lastne cilje in druge tržne, pravne ali regulativne obveznosti. Preverjanje je pomembno za oceno in dokazovanje skladnosti ter uspešnosti pri preprečevanju krčenja in preoblikovanja gozdov ter pri spoštovanju človekovih pravic. Z njim potrdimo rezultate nadzora, tako da je tem informacijam mogoče zaupati. Preverjanje bi moralo potekati prek neodvisnega in preglednega zunanega postopka.⁴⁴

Neživilski izdelki Tekstil in tehnično blago

Organic Content Standard (OCS) Organic Content Standard (OCS) je prostovoljni mednarodni standard, ki omogoča preverjanje dobavne verige za surovine, pridelane na kmetijah in certificirane v skladu s priznanimi nacionalnimi ekološkimi standardi. Uporablja se za preverjanje ekološko pridelanih surovin od kmetije do končnega izdelka. Certificiranje v pridelovalnih obratih izvajajo neodvisni certifikacijski organi v okviru letnih presoj. Surovina se spremlja od nasada do končnega izdelka v skladu z zahtevami Textile Exchange's Content Claim Standard (CCS).⁴⁵

Other Wooded Lands Druga gozdnata zemljišča so območja s 5- do 10-odstotno poraščenostjo z drevesi, višjimi od petih metrov, ali z več kot 10-odstotno poraščenostjo, če so vključena manjša drevesa in grmičevje.⁴⁶

Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes (PEFC) PEFC je največji svetovni neodvisni certifikacijski sistem za trajnostno gozdarstvo. Izdelki iz lesa in papirja z oznako PEFC dokazljivo izvirajo iz ekološko, ekonomsko in družbeno trajnostnega gospodarjenja z gozdovi.⁴⁷

Rešitev ProTerra MRV Standard ProTerra MRV zagotavlja sistematičen pristop k ocenjevanju in preverjanju izpolnjevanja dolžnosti skrbnega pregleda organizacije ter podpira poročanje o skrbnem pregledu dobavne verige in preprečevanju krčenja gozdov. Temelji na preverjanju skladnosti sistema vodenja podjetja s trajnostnimi zahtevami v njegovi dobavni verigi z revizijami neodvisnih tretjih oseb. Gospodarski subjekti, ki so bili preverjeni po tem standardu, so se zavezali k izgradnji ekonomsko in okoljsko trajnostne ter družbeno odgovorne dobavne verige.⁴⁸

⁴³ Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle: Das Lieferkettensorgfaltspflichtengesetz im Überblick, 2024.

⁴⁴ Accountability Framework: Monitoring and Verification, 2023.

⁴⁵ Textile Exchange: Organic Content Standard, 2023.

⁴⁶ The Forest Resources Assessment Programme: 2.3 Other wooded land, 2024.

⁴⁷ PEFC: Kaj je PEFC?, 2024.

⁴⁸ ProTerra Foundation: ProTerra Monitoring and Verification (MRV) Standard and the European Regulation on deforestation-free commodities, 2024.

Glosar

Rainforest Alliance (RA) Organizacija Rainforest Alliance (RA) je bila ustanovljena leta 1987 za zaščito biotske raznovrstnosti in promoviranje trajnostnega ter družbeno pravičnega kmetijstva in gozdarstva v več kot 60 državah. Podeljuje potrošniški pečat z zeleno žabo na podlagi standarda »Rainforest Alliance Sustainable Agriculture Standard«. Ta temelji na zahtevah glede človekovih pravic, kot sta možnost izobraževanja ali prepoved otroškega dela, ter ekoloških zahtevah, kot sta zaščita vodnih površin in biotske raznovrstnosti. Leta 2018 se je organizacija RA pridružila programu certificiranja UTZ.⁴⁹

Responsible Commodities Facility (RCF) Responsible Commodities Facility (RCF) je pobuda za odgovorno proizvodnjo soje in trgovanje z njo v Braziliji z vzpostavitvijo finančno vzdržnega instrumenta, ki podpira kmete ter hkrati pomaga zadovoljiti naraščajoče mednarodne zahteve po dobavnih verigah brez krčenja gozdov.⁵⁰

Roundtable of Sustainable Palm Oil (RSPO) Okrogla miza RSPO, ki jo je leta 2004 soustanovil WWF, je globalna organizacija, katere cilj je narediti industrijo palmovega olja bolj trajnostno. Od takrat je razvila niz okoljskih in družbenih meril, ki jih morajo podjetja izpolnjevati, da lahko pridobijo certifikat RSPO Certified Sustainable Palm Oil (CSPO) o proizvodnji trajnostnega palmovega olja. Ti ukrepi pomagajo zmanjševati negativni vpliv proizvodnje palmovega olja na okolje, divje živali in skupnosti.⁵¹

Round Table on Responsible Soy Association (RTRS) Okrogla miza RTRS – Round Table on Responsible Soy Association, ustanovljena leta 2006 v Zürichu v Švici, je neprofitna organizacija, ki spodbuja povečevanje proizvodnje, trgovine in uporabe odgovorne soje. RTRS sodeluje z deležniki v vrednostni verigi soje od proizvodnje do potrošnje. To dosega prek globalne platforme za večdeležniški dialog o odgovorni soji ter z razvijanjem, implementacijo in verifikacijo globalnega certifikacijskega standarda.⁵²

Save the Children Save the Children je najstarejša in največja neodvisna organizacija za pravice otrok na svetu. V Nemčiji in približno 120 drugih državah dela vse, kar je v njeni moči, da otrokom zagotovi varno in zdravo odraščanje ter učenje – tudi v času krize.⁵³

Sustainable Rice Platform (SRP) Program ZN za okolje (UNEP) in International Rice Research Institute (IRRI) ter partnerji iz raziskovalnega in zasebnega sektorja so leta 2011 vzpostavili SRP. SRP je globalno zavezništvo več deležnikov z več kot 100 institucionalnimi člani, ki se zavzemajo za izboljšanje življenja malih kmetov, zmanjšanje družbenega, okoljskega in podnebnega odtisa proizvodnje riža ter lažje uveljavljanje trajnostno pridelanega riža na trgu. Leta 2015 je SRP uvedel prvi prostovoljni standard na svetu za trajnostno gojenje riža.⁵⁴

Tekstilna zveza Kot večdeležniška pobuda je Tekstilna zveza povezala vse relevantne akterje v tekstilnem sektorju, tj. podjetja, združenja, nevladne organizacije, organizacije za standardizacijo, sindikate v tekstilni industriji in nemško zvezno vlado. Skupaj iščejo rešitve za družbene in ekološke izzive vzdolž svetovnih dobavnih verig tekstila.⁵⁵

WWF filter za vodo in biotsko raznovrstnost Orodje za preverjanje na ravni podjetja in portfelja, ki podjetjem in vlagateljem pomaga prepoznati in obravnavati tveganja za biotsko raznovrstnost, da bi prispevali k trajnostni prihodnosti.⁵⁶

⁴⁹ Rainforest Alliance: Več informacij o nas, 2023.

⁵⁰ Sustainable Investment Management: Responsible Commodities Facility, 2024.

⁵¹ RSPO: Who we are, 2024.

⁵² RTRS: About RTRS, 2024.

⁵³ Save the Children: Več informacij o nas, 2024.

⁵⁴ Sustainable Rice Platform: About Us, 2024.

⁵⁵ Bündnis für nachhaltige Textilien: Das Bündnis im Portrait, 2024.

⁵⁶ WWF: WWF Risk Filter Suite, 2024.

Glosar

Metodologija ZDC Metoda Zero Deforestation and Conversion (ZDC), ki jo je razvila nevladna organizacija Earthworm, je protokol za oceno tveganja krčenja gozdov in njihovega preoblikovanja v dobavni verigi soje. V okviru protokola se preverja, ali fizični tok soje s kraja pridelave do tovorne ladje ustreza kriterijem metodologije ZDC. Po teh kriterijih se po presečnem datumu 1. januar 2020 ni smelo izvajati krčenje gozdov ali spreminjanje naravnih ekosistemov ne glede na to, ali je bilo to zakonito ali nezakonito. Metodologija ZDC vključuje trgovce, kartira drobilce, sledi toku soje od natovarjanja nazaj do pridelovalnih skupnosti, ocenjuje informacije in na koncu potrdi tovor, če ta izvira iz pridelave brez krčenja gozdov.⁵⁷

⁵⁷ Earthworm: Zero Deforestation and Conversion Methodology, 2022.

Viri

Viri

Accountability Framework:

Home

<https://accountability-framework.org/>
(različica: 2024)

Accountability Framework:

Monitoring & Verification

https://accountability-framework.org/fileadmin/uploads/afi/Documents/Topic_Summaries/TS_Monitoring_Verification.pdf
(objavljeno: 2023)

Accountability Framework:

Operational Guidance on Monitoring and Verification

https://accountability-framework.org/fileadmin/uploads/afi/Documents/Operational_Guidance/OG_Monitoring_Verification-2020-5.pdf
(različica: 2024)

Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA):

Das Lieferkettensorgfaltspflichtengesetz im Überblick

https://www.bafa.de/DE/Lieferketten/Ueberblick/ueberblick_node.html#doc1469782bodyText2
(različica: 2024)

Bündnis für nachhaltige Textilien:

Das Bündnis im Portrait

<https://www.textilbuendnis.com/>
(različica: 2024)

CMIA:

World Cotton Day

<https://cottonmadeinafrica.org/news/impact-studie/>
(objavljeno: 2021)

Donau Soja:

Über uns

<https://www.donausoja.org/de/organisation/>
(različica: 2024)

Earthworm:

Zero Deforestation and Conversion (ZDC) Methodology

<https://www.earthworm.org/pages/zero-deforestation-conversion-methodology>
(različica: 2024)

Earthworm:

About Us

<https://www.earthworm.org/about-us>
(različica: 2024)

Ethical Tea Partnership:

About Us

<https://etp-global.org/about-us/>
(različica: 2024)

Fairtrade Deutschland:

Geschlechtergerechtigkeit im Fokus

<https://www.fairtrade-deutschland.de/was-ist-fairtrade/arbeits-schwerpunkte/geschlechtergerechtigkeit>
(različica: 2024)

Fairtrade:

Fairtrade Kakao

<https://www.fairtrade-deutschland.de/produkte/kakao/hintergrund-fairtrade-kakao>
(različica: 2021)

Fairtrade:

Was ist Fairtrade?

<https://www.fairtrade-deutschland.de/was-ist-fairtrade>
(različica: 2024)

FAO:

Ending Extreme Poverty in Rural Areas

<https://www.fao.org/3/CA1908EN/ca1908en.pdf>
(stanje: 2018)

Fibre2Fashion:

Fashionable fabrics leading to deforestation

<https://www.fibre2fashion.com/industry-article/7365/fashionable-fabrics-leading-to-deforestation>
(objavljeno: 2014)

Forum za trajnostno pridelavo kakava (Forum Nachhaltiger Kakao):

Über uns

<https://www.kakaoforum.de/ueber-uns/das-forum-nachhaltiger-kakao/>
(različica: 2024)

Forum Nachhaltiges Palmöl:

Portrait FONAP

<https://forumpalmoel.org/portrait-fonap/>
(različica: 2024)

Forum Nachhaltiges Palmöl:

Zertifizierung von Palmöl

<https://forumpalmoel.org/zertifizierung/>
(različica: 2024)

Viri

FSC:

Forest Stewardship Council
<https://www.fsc-deutschland.de/de-de/der-fscr>
(različica: 2023)

GOTS:

Global Organic Textile Standard
https://global-standard.org/images/resource-library/documents/standard-and-manual/GOTS_Version_6.0_DE.pdf
(različica: 2020)

Greenpeace:

Landwirtschaft und Klima
<https://www.wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publikationen-PDF/Landwirtschaft/WWF-Studie-Kulinarischer-Kompass-Wasser.pdf>
(različica: 2008)

Greenpeace:

Palm oil
<https://www.greenpeace.org.uk/challenges/palm-oil/>
(stanje: 2024)

INA:

Rohstoffexpertise der INA
<https://www.nachhaltige-agrarlieferketten.org/ueber-ina/rohstoffexpertise>
(različica: 2024)

INC:

Crop Reports
<https://inc.nutfruit.org/category/news/crop-reports/>
(objavljeno: 2023)

Initiative for Sustainable Agricultural Supply Chains (Pobuda za trajnostne kmetijske dobavne verige):

Factsheet
https://www.nachhaltige-agrarlieferketten.org/fileadmin/INA/Ueber_die_Initiative/Factsheet_INA_GIZ_en.pdf
(objavljeno: 2019)

Initiative für Nachhaltige Agrarlieferketten:

Über INA
<https://www.nachhaltige-agrarlieferketten.org/ueber-ina>
(različica: 2024)

Mukhopadhyay & Mondal:

Cultivation, Improvement, and Environmental Impacts of Tea
<https://oxfordre.com/environmentalscience/display/10.1093/acrefore/9780199389414.001.0001/acrefore-9780199389414-e-373>
(objavljeno: 2017)

Nature Communications:

Sustainable intensification for a larger global rice bowl
<https://www.nature.com/articles/s41467-021-27424-z>
(objavljeno: 2021)

Nature Plans:

The environmental impacts of palm oil in context
<https://www.nature.com/articles/s41477-020-00813-w#citeas>
(objavljeno: 2020)

Our World in Data:

Forests and Deforestation
<https://ourworldindata.org/drivers-of-deforestation#is-our-appetite-for-soy-driving-deforestation-in-the-amazon>
(objavljeno: 2021)

Panhuysen & de Vries:

Coffee Barometer
https://coffeebarometer.org/documents_resources/coffee_barometer_2023.pdf
(objavljeno: 2023)

PEFC:

Was ist PEFC?
<https://www.pefc.de/pefc-siegel/>
(različica: 2024)

ProTerra Foundation:

ProTerra Monitoring and Verification (MRV) Standard and the European Regulation on deforestation-free commodities
<https://www.proterrafoundation.org/news/proterra-monitoring-and-verification-mrv-standard-and-the-european-regulation-on-deforestation-free-commodities1/>
(stanje: 2024)

Rainforest Alliance (Združenje za deževne gozdove):

Über uns
<https://www.rainforest-alliance.org/de/uber-uns/>
(stanje: 2023)

RSPO:

Who we are
<https://rspo.org/who-we-are/>
(stanje: 2024)

RTRS:

About RTRS
<https://responsiblesoy.org/about-rtrs?lang=en>
(stanje: 2024)

Viri

Save the Children:

Über uns

<https://www.savethechildren.de/informieren/ueber-uns/>
(različica: 2024)

SRF:

Klimawandel bedroht den Reisanbau

<https://www.srf.ch/news/international/grundnahrungsmittel-reis-klimawandel-bedroht-den-reisanbau>
(objavljeno: 2023)

Statista:

Production of tree nuts worldwide from 2008/2009 to 2022/2023

<https://www.statista.com/statistics/1030933/tree-nut-global-production/>
(objavljeno: 2023)

Statista:

Tea production worldwide from 2006-2022

<https://www.statista.com/statistics/264188/production-of-tea-by-main-producing-countries-since-2006/>
(objavljeno: 2024)

Sustainable Investment Management:

Responsible Commodities Facility

<https://sim.finance/responsible-commodities-facility/>
(stanje: 2024)

Sustainable Rice Platform:

About Us

<https://sustainablerice.org/about-us/>
(različica: 2024)

Sustainable Rice Platform:

About Rice

<https://sustainablerice.org/about-rice/>
(različica: 2024)

Textile Exchange:

Organic Content Standard

<https://textileexchange.org/standards/organic-content-standard/>
(različica: 2023)

The Danish Institute for Human Rights (Danski inštitut za človekove pravice):

Introduction to human rights impact assessment

<https://www.humanrights.dk/tools/human-rights-impact-assessment-guidance-toolbox/introduction-human-rights-impact-assessment>
(stanje: 2023)

The Forest Resources Assessment Programme:

2.3 Other wooded land

https://www.fao.org/4/ad665e/ad665e03.htm#P210_10728
(različica: 2024)

Umwelt Bundes Amt:

Globale Landflächen und Biomasse

https://www.umweltbundesamt.de/sites/default/files/medien/479/publikationen/globale_landflaechen_biomasse_bf_klein.pdf
(objavljeno: 2013)

US Department of State:

2020 Trafficking in Persons Report

<https://www.state.gov/reports/2020-trafficking-in-persons-report/>
(objavljeno: 2020)

Utopija:

Cotton Made in Africa (Bombaž, izdelan v Afriki): Das steckt hinter der nachhaltigen Baumwolle

<https://utopia.de/ratgeber/cotton-made-in-africa-das-steckt-hinter-der-nachhaltigen-baumwolle/>
(Stanje: 2023)

Voice Network:

Cocoa Barometer

<https://voicenetwork.cc/wp-content/uploads/2020/12/2020-Cocoa-Barometer.pdf>
(različica: 2020)

WWF:

8 Things to know about Palm Oil

<https://www.wwf.org.uk/updates/8-things-know-about-palm-oil>
(stanje: 2024)

WWF:

Entwaldungs- und umwandlungsfreie Lieferketten

<https://www.wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publikationen-PDF/Amazonas/WWF-Studie-Entwaldungs-und-umwandlungsfreie-Lieferketten.pdf>
(objavljeno: 2022)

WWF:

Wasserverbrauch und Wasserknappheit

<https://www.wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publikationen-PDF/Landwirtschaft/WWF-Studie-Kulinarischer-Kompass-Wasser.pdf>
(različica: 2021)

Viri

WWF:

Cocoa

https://wwf.panda.org/discover/our_focus/forests_practice/cocoa/#:~:text=Cocoa%20%7C%20WWF&text=Everyone%20loves%20chocolate%20%2D%20and%20demand,and%20on%20the%20world%27s%20forests

(različica: 2024)

WWF:

Soja kot krmilo

<https://www.wwf.de/themen-projekte/landwirtschaft/produkte-aus-der-landwirtschaft/soja/soja-als-futtermittel>

(različica: 2024)

WWF:

Palmöl

<https://www.worldwildlife.org/industries/palm-oil>

(različica: 2024)

WWF:

WWF Risk Filter Suite

<https://riskfilter.org/>

(različica: 2024)

Viri slik

Naslovna slika: Adobe Stock_192266241

Strani 2, 31: Adobe Stock_353663122

Stran 14: Adobe Stock_350304897

Stran 15: Adobe Stock_827607028

Stran 16: Adobe Stock_458462178

Strani 18, 19: Adobe Stock_59970020

Stran 20: Adobe Stock_619264996

Stran 21: Adobe Stock_333211929

Stran 22: Adobe Stock_92027264

Stran 24: Adobe Stock_293135498

Stran 25: Adobe Stock_6437597

Stran 27: Adobe Stock_90388698

Stran 29: Adobe Stock_179337284

Kontakt

Lidl Slovenija
Pod Lipami 1
1218 Komenda

boljsisvet@lidl.si

Več informacij o korakih do družbene odgovornosti

www.lidl.si
www.boljsi-svet.si

Obvestilo o avtorskih pravicah

Vsebina tega dokumenta (vključno z besedili, grafikami, fotografijami, logotipi itd.) in sam dokument sta zaščiteni z avtorskimi pravicami. Tega dokumenta in/ali njegove vsebine ni dovoljeno posredovati, spreminjati, objavljati, prevajati ali razmnoževati brez pisnega dovoljenja Skupine Lidl.